

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/73/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200990
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8421200990.2

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti N. všetky trvale bytom K. zastúpené opatrovníkom obcou K., deti rodičov - matky D., nar. XX. XX. XXXX, a otca Z. obaja trvale bytom K. toho času obaja v ÚVTOS, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením nariaďuje odovzdanie mal. N. do ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá, so sídlom Spišská Belá, Továrenská 19/5.

II. Súd zaväzuje matku D. prispievať na výživu maloletých detí N. mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrované neploleté dieťa na účet Centra pre deti a rodiny Spišská Belá.

III. Súd zaväzuje otca Z. prispievať na výživu maloletých detí N. mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrované neploleté dieťa na účet Centra pre deti a rodiny Spišská Belá.

IV. Neodkladné opatrenie p l a t í do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 5P/73/2021.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok ako navrhovateľ návrhom podaným na tunajší súd 26. 05. 2021 požiadal, aby súd nariadil odovzdanie maloletých N. do ústavnej starostlivosti, ktorú žiada, aby bola vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá a rodičov aby zaviazal platiť výživné na každé nezaopatrované neploleté dieťa sumou 30 % zo sumy životného minima. Žiada, aby súd rozhodol najskôr neodkladným opatrením podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku.

2. Návrh odôvodnil tvrdením, že maloleté deti N., I., H., N. a Z. G. boli rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 3P/184/2019 z 23. 01. 2020, právoplatného 10. 03. 2020, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke D. S., nakoľko obaja rodičia sa nachádzajú v ÚVTOS za zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Matka bola odsúdená na trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a otec na trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov. Rodičia majú okrem mal. N., I., H., N. a Z. ešte 5 detí, ktoré sú rozsudkom Okresného súdu Kežmarok zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starému otcovi Z. G..

Stará matka býva so svojím druhom V. G. a 5 maloletými deťmi v drevenom dome, ktorý pozostáva z jednej miestnosti, ktorá je zariadená štandardným nábytkom, nachádzajú sa v nej dva rozťahovacie gauče, je udržiavaná na primeranej hygienickej úrovni. V domácnosti je zavedená elektrická energia, vykurovaná je pieckou na tuhé palivo. Vodu rodina čerpá z obecného hydrantu v osade. Mal. H. navštevuje v školskom roku 2020/2021 1. ročník Základnej školy K., mal. I. je žiakom 4. ročníka špeciálnej triedy Základnej školy K., mal. N. navštevuje 6. ročník špeciálnej triedy Základnej školy K., ich školská dochádzka je pravidelná, všetci si riadne plnia školské povinnosti. Mal. N. a Z. sú v celodennej starostlivosti starej matky D. S., mal. N. má od septembra začať navštevovať základnú školu. Príjmom

rodiny je vdovský dôchodok, 5x prídavok na dieťa a 5x opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti, čo spolu tvorí sumu cca. 1 300 eur mesačne. Výdavky rodina nemá.

Stará matka doposiaľ deťom zabezpečovala všestrannú starostlivosť, avšak sa jej zhoršil zdravotný stav, bola hospitalizovaná v nemocnici. Pani D. S. nemôže chodiť, iba sedí a leží a jej zdravotný stav si vyžaduje kyslíkový prístroj. So starostlivosťou o mal. deti starej matke pomáha jej druh V.Q. a nevesta G. G.. V rámci prípadovej konferencie navrhovateľ oslovil všetkých príbuzných maloletých detí, nenašiel sa však nikto, kto by mal záujem zveriť si maloleté deti so svojej starostlivosťou. Druh starej matky nie je schopný zabezpečiť starostlivosť 5 mal. deťom a nevesta má vo svojej starostlivosťi 6 mal. detí.

3. Súd si pripojil spis tunajšieho súdu sp. zn. 3P/184/2019.

4. Z rodných listov maloletých detí, mal. Z. G., nar. XX. XX. XXXX, mal. H. G., nar. XX. XX. XXXX, mal. N. G., nar. XX. XX. XXXX a mal. I. G., nar. XX. XX. XXXX, mal súd za preukázané že všetky sa narodili v Kežmarku matke D. G., nar. XX. XX. XXXX a otcovi Z. G., nar. XX. XX. XXXX.

5. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosťi toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosťi.

Podľa § 326 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

7. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosťi. Jednou z foriem náhradnej starostlivosťi je ústavná starostlivosť.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosťi je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosťi, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosťi.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

8. Ustanovenia tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje novú právnu úpravu neodkladných opatrení zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Právna úprava pôvodne označovaného predbežného opatrenia vychádza zo súčasnej právnej úpravy, no podľa novej právnej úpravy je v odôvodnených prípadoch prípustná zhoda petitu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a žaloby vo veci samej. Uvedeným sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

9. V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t. j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia).

Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť žaloby návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp. zn. 2Mcd0 3/2010).

10. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

11. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj z listinných dôkazov k nemu pripojených vyplýva, že rodičia toho času nemôžu zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, nakoľko sa obaja nachádzajú vo výkone trestu. Ďalej mal súd za preukázané, že rozhodnutím tunajšieho súdu zo dňa 23. 01. 2020, č. k. 3P/184/2019 - 28, boli mal. deti N., I., H., N. a Z. G. boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky, D. S., ktorá im poskytovala osobnú starostlivosť do času, kým sa z výkonu trestu odňatia slobody nevrátia rodičia maloletých detí. V súčasnej dobe sa však D. S., ktorej boli deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti rapídne zhoršil zdravotný stav. Stará matka,

D. S. bola hospitalizovaná v nemocnici, nemôže chodiť, iba sedí a leží a jej zdravotný stav si vyžaduje kyslíkový prístroj. So starostlivosťou o mal. deti starej matke pomáha jej druh V.Q. a nevesta G. G.. Z oslovených príbuzných, nik neprejavil záujem o zverenie detí do náhradnej starostlivosti. V danom prípade je reálna hrozba, že maloleté deti ostanú bez akejkoľvek starostlivosti. Nakoľko záujem na priaznivom psychickom, fyzickom a sociálnom vývoji maloletých detí si vyžaduje urýchlene riešiť situáciu v ktorej sa ocitli a vzhľadom na vyššie uvedené, súd podľa § 367 CMP nariadeným neodkladným opatrením dočasne nariadil odovzdanie maloletej Z. G., maloletej H. G., maloletého N. G., maloletého I. G. do ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodinu, Továrenská 19/5, Spišská Belá.

12. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

14. Vzhľadom na potrebu zabezpečovania bežnej výživy maloletých súd považoval za potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov, a preto matku maloletých odo dňa podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletých, a to na každé maloleté dieťa sumou minimálneho výživného, t. j. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s poukazom na to, že súd môže neodkladným opatrením uložiť povinnému povinnosť platiť výživné iba v nevyhnutnej miere. Rovnako otca maloletých detí odo dňa podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Výživným určeným neodkladným opatrením sa zabezpečujú len tie najzákladnejšie potreby dieťaťa, nevyhnutné na jeho prežitie. Pri určení nevyhnutného rozsahu výživného zo strany rodičov súd v tejto súvislosti nevykonáva v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia dokazovanie, a teda nezisťuje dôkladne majetkové potreby rodičov a bližšie všetky odôvodnené potreby dieťaťa, keďže takéto dokazovanie by prekračovalo rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Dokazovanie bude vykonávané a bude zohľadnené až v konaní o veci samej.

15. O trovách konania súd rozhodne v rozhodnutí, ktorým skončí konanie vo veci samej.

16. Neodkladné opatrenia platí do právoplatného rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona o rodine, ktoré konanie je vedené na Okresnom súd Kežmarok pod sp. zn. 5P/73/2021.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.

V zmysle § 367 ods. 3 CMP výrok I. tohto uznesenia je vykonateľný, len čo bolo uznesenie vyhotovené.

V zmysle § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP výrok II. tohto uznesenia je vykonateľný doručením uznesenia matke maloletých.

V zmysle § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP výrok III. tohto uznesenia je vykonateľný doručením uznesenia otcovi maloletých.